

Návod

1

VÍTÁME VÁS U SPOLEČNÉHO ROZHOVORU!

Konverzační karty mají podpořit vedení rozhovoru v rámci intervence *Let's Talk about Children* (LTC). Návod můžete projít společně s klienty, kteří se sezení účastní. Podrobnější informace o intervenci LTC, běžném každodenním životě v rodině a zdravém vývoji dítěte najdete v pracovních sešitech *Let's Talk about Children*.

Karty můžete využít k vedení rozhovoru s rodiči dítěte nebo při rozhovoru, jehož součástí je rovněž dítě či dospívající. Tematické karty jsou oboustranné: obrázek je určený pro děti, jednoduchý text pro dospělé a dospívající. Klienti si mohou vybrat, jakou formu chtějí v rámci rozhovoru využít.

3

JAK SPOLUPRÁCE PROBÍHÁ?

PARTNERSKÝ ROZHOVOR:

Každá karta představuje jedno z témat, na které se rozhovor zaměřuje. Účastníci se mu věnují zevrubně, berou v úvahu zkušenosti každého, kdo je na sezení přítomen, a zaměřují se na všechna vývojová prostředí dítěte (např. domov, škola, volný čas). Cílem není individuální hodnocení dítěte, ale prozkoumat, jak diskutované téma ovlivňuje lidi, vývojový kontext a okolnosti.

Kromě toho účastníci rozhovoru zvažují, zda probírané téma představuje v konkrétní situaci silnou stránku, nebo naopak zranitelnost. Je důležité vyslechnout názor každého účastníka.

V pracovních sešitech *Let's Talk about Children* definuje Tytti Solantaus (2019) oba koncepty následujícím způsobem:

Silná stránka: Něco, co normálně funguje. Zaměření na silné stránky umožňuje podpořit běžný každodenní život napříč vývojovými prostředími, ve kterých se dítě pohybuje. Silné stránky nejsou omezeny pouze na výjimečné nadání či úspěchy.

Zranitelnost: Skutečnost či okolnost, která již nyní způsobuje obtíže nebo je může do budoucna způsobit, pokud se jí nebudeme věnovat. Konkrétní opatření v těchto oblastech pomáhají předcházet obtížím dříve, než se objeví.

5

JAK VYBRAT VHODNÉ KARTY?

PIKTOGRAMY:

Některé karty a témata jsou určena pro konkrétní vývojové prostředí, jako jsou školy, předškolní zařízení nebo služby. Každé konkrétní prostředí má svůj piktogram. Díky piktogramům můžete vytvořit samostatný balíček karet relevantní pro prostředí, ve kterém pracujete.

Předškolní zařízení

Základní škola

Střední škola

Služby

UVOZOVACÍ A UKONČOVACÍ KARTY:

Každé sezení začnete uvozovací kartou a uzavřete ukončovací kartou. Pokud intervence probíhá ve dvou sezeních, využijte karty pro každé z nich.

Začátek sezení

- S jakými pocity přicházíte na dnešní sezení? (*Všichni účastníci, včetně pracovníka/facilitátora*)
- Chtěli byste se podělit o něco ze svého rodinného života?
- Chtěli byste říci něco o prostředí, kde dítě tráví čas? (*Například o třídě nebo školce?*)
- Je něco pozitivního, co byste chtěli o dítěti/dospívajícím sdílet?
- Co by chtělo říci dítě/dospívající?

SILNÁ STRÁNKA NEBO ZRANITELNOST?

Po skončení společné diskuse ke konkrétnímu tématu položte kartu na stůl na místo vyhrazené pro silné stránky či zranitelnosti. Na stole jsou oddělená místa pro umístění karet, které reprezentují **silné stránky**, a karet vyjadřujících **zranitelnosti**. U každé karty se účastníci sezení domluví, do které kategorie ji zařadit, a podle toho ji umístí na stole. Rozdílné úhly pohledu jsou vnímány jako přínosné a je důležité nechat prostor k jejich vyjádření a společné diskusi!

TVORBA AKČNÍHO PLÁNU

Na závěr sezení společně projděte silné stránky a zranitelnosti. V každé oblasti naplánujte konkrétní, malé kroky, které budou oporou v každodenním životě. Domluvte se na tom, kdy se dohodnuté kroky uskuteční a kdy je vyhodnotíte.

Šablonu k vytvoření akčního plánu, kterou lze vytisknout, najdete v pracovních sešitech *Let's talk about Children*.

K ČEMU JSOU SEZENÍ V RÁMCI LET'S TALK ABOUT CHILDREN (LTC) URČENÁ?

Sezení v rámci LTC vede pracovník, který je vyškolený v práci s metodou *Let's Talk about Children*. Cílem společných setkání je v první řadě vytvořit prostor pro vedení **partnerského rozhovoru** a zajistit, aby se každý účastník mohl vyjádřit ke všem probíraným tématům. Poznatky a zkušenosti každého účastníka sezení, které se týkají každodenního života dítěte, jsou důležité a přínosné. Různé úhly pohledu pomáhají vyzdvihnout silné stránky dítěte a nabídnout podporu při zvládnání možných zranitelností.

Sezení se rovněž zaměřují na **plánování běžného každodenního života, který podporuje zdravý vývoj dítěte**, a sestavení **společného akčního plánu**, který je založený na silných stránkách. Opatření, která jsou oporou v každodenním životě, jsou plánována ve všech vývojových prostředích, se kterými dítě přichází do styku. Sezení se kromě rodičů mohou zúčastnit také další důležité osoby, které jsou součástí běžného života dítěte.

Závěrečná diskuse o tom, jak se účastníci sezení cítí

- Napadá vás ještě něco dalšího (ve škole, ve školce, doma nebo ve volném čase), co by mohlo být důležité pro každodenní život nebo vztahy dítěte s ostatními? Může to být silná stránka, zranitelnost i něco mezi tím.
- Máte nějaké otázky?
- Jak se po dnešním sezení cítíte?

TÉMATATA A BARVY:

V rámci rozhovoru se zaměřujeme na různé oblasti, každá z nich je označena jinou barvou. Celkem zde najdete šest témat: emoce a nálady, přátelé a pro dítě významní dospělí, běžné každodenní aktivity, škola, učení a duševní pohoda, volný čas a rodičovství a rodinný život.

Rozhovor můžete vest postupně podle témat odlišených barvami na kartách nebo podle otázek uvedených v pracovním sešitě.

TEMATICKÉ KARTY:

Tematické karty názorně zobrazují strukturu rozhovoru. Pomáhají účastníkům sledovat průběh rozhovoru a mít přehled o tom, kolika tématům se ještě v rámci rozhovoru budou věnovat. Využití tematických karet je zcela dobrovolné.

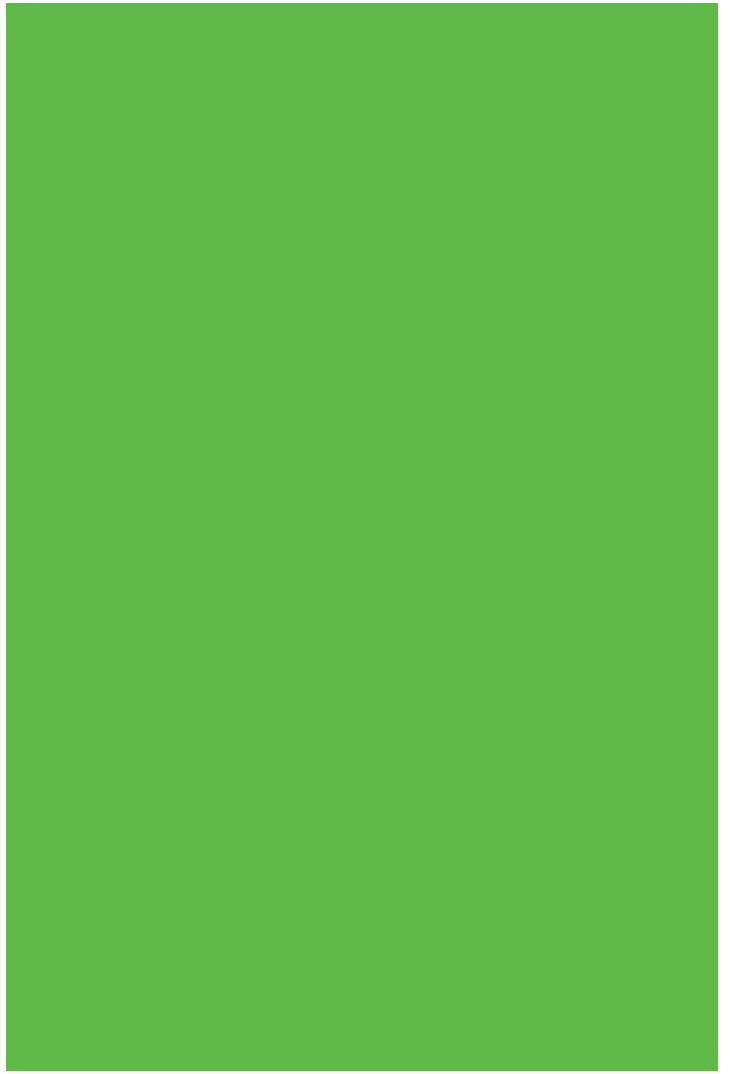
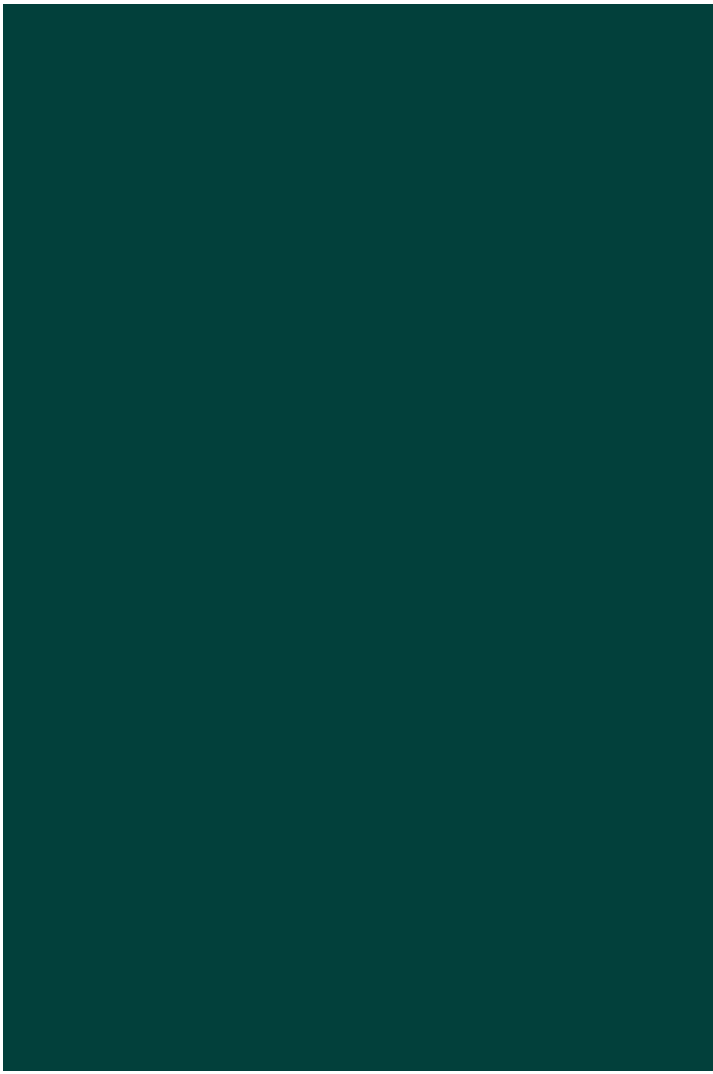
Nikdy nezapomeňte vytvořit akční plán!

Chtěli byste říci
či probrat ještě
něco dalšího?

Akční plán

Naplánujte konkrétní opatření jak pro vybrané silné stránky, tak pro zranitelnosti. Zaznamenejte, zda je potřeba pomoci, od koho a v jaké oblasti. Pokyny ohledně dalšího postupu najdete v pracovních sešitech *Let's Talk about Children* (Solantaus, Niemelä 2019).

POCITY A NÁLADY

Pocity a nálady

Nálady dítěte či
dospívajícího a sdílení
toho, jak se cítí

Pocity a nálady

Zvídavost, tvořivost
a radost z poznávání

Pocity a nálady

Mezilidské vztahy,
hra a pocit,
že někam patřím

Nálady dítěte
či dospívajícího
a sdílení toho,
jak se cítí

POCITY A
NÁLADY

Mezilidské vztahy,
hra a pocit,
že někam patřím

Zvídavost,
tvořivost a radost
z poznávání

Pocity a nálady

Sdílení zkušeností a prožitků

Pocity a nálady

Řešení konfliktů

Pocity a nálady

Obavy

Pocity a nálady

Změny

Řešení konfliktů
mezi dětmi
či dospívajícími
nebo mezi dítětem
či dospívajícím
a dospělými

Sdílení zkušeností
a prožitků

Změny

Obavy

Přátelé a významní
dospělí

PŘÁTELE A VÝZNAMNÍ DOSPĚLÍ

Dospělí, kterým se lze svěřit

Přátelé a významní
dospělí

Přátelé dítěte/dospívajícího

Přátelé a významní
dospělí

Zapojení do komunity a pocit, že někam patřím

Přátelé a významní
dospělí

Dospělí, kterým
se lze svěřit

PŘÁTELE
A VÝZNAMNÍ
DOSPĚLÍ

Přátelé a významní
dospělí

Zapojení
do komunity a pocit,
že někam patřím

Přátelé a významní
dospělí

Přátelé dítěte/
dospívajícího

Přátelé a významní
dospělí

Významní dospělí,
přátelé a koníčky,
zdroje sociální podpory

Přátelé a významní
dospělí

Přátelé ze školy

Přátelé a významní
dospělí

Trávení času
s přáteli a rodinou

Přátelé a významní
dospělí

Vztah dítěte/
dospívajícího
a jeho učitele

Přátelé a významní
dospělí

Přátelé ze školy

Přátelé a významní
dospělí

Významní dospělí,
přátelé a koníčky,
zdroje sociální
podpory

Přátelé a významní
dospělí

Vztah dítěte/
dospívajícího
a jeho učitele

Přátelé a významní
dospělí

Trávení času
s přáteli a rodinou

Přátelé a významní
dospělí

Duševní pohoda dětí

BĚŽNÉ KAŽDODENNÍ AKTIVITY

Běžné každodenní
aktivity

Povinnosti dítěte/mladistvého v domácnosti

Běžné každodenní
aktivity

Hygienické návyky a péče o sebe

BĚŽNÉ KAŽDODENNÍ AKTIVITY

Přátelé a významní
dospělí

Duševní pohoda dětí

Běžné každodenní
aktivity

Hygienické návyky a péče o sebe

Běžné každodenní
aktivity

Povinnosti dítěte/mladistvého v domácnosti

Běžné každodenní
aktivity

Vstávání a ranní rituály

Běžné každodenní
aktivity

Běžná cesta do školy/školky a návrat domů

Běžné každodenní
aktivity

Oblékání a převlékání dítěte

Běžné každodenní
aktivity

Jídlo a stravovací návyky

Běžné každodenní
aktivity

Běžná cesta
do školy/školky
a návrat domů

Běžné každodenní
aktivity

Vstávání
a ranní rituály

Běžné každodenní
aktivity

Jídlo a stravovací
návyky

Běžné každodenní
aktivity

Oblékání
a převlékání dítěte

Běžné každodenní
aktivity

Rytmus dne,
spánek, odpočinek
a večerní rituály

Běžné každodenní
aktivity

Telefon, hry, sociální
sítě, televize atd.

Běžné každodenní
aktivity

Fyzická aktivita
a pobyt venku

ŠKOLA, PŘEDŠKOLNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ,
UČENÍ SE
A DUŠEVNÍ POHODA

Běžné každodenní
aktivity

Telefon, hry,
sociální sítě,
televize atd.

Běžné každodenní
aktivity

Rytmus dne,
spánek, odpočinek
a večerní rituály

ŠKOLA,
PŘEDŠKOLNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ,
UČENÍ SE
A DUŠEVNÍ
POHODA

Běžné každodenní
aktivity

Fyzická aktivita
a pobyt venku

Škola, předškolní
vzdělávání, učení se
a duševní pohoda

Aktivita ve škole nebo školce

Škola, předškolní
vzdělávání, učení se
a duševní pohoda

Učení, odpovídající podpora a duševní pohoda při učení

Škola, předškolní
vzdělávání, učení se
a duševní pohoda

Spokojenost a radost ve škole/školce

Škola, předškolní
vzdělávání, učení se
a duševní pohoda

Spolupráce mezi školou či předškolním zařízením a rodiči

Učení, odpovídající
podpora a duševní
pohoda při učení

Aktivita ve škole
nebo školce

Spolupráce
mezi školou
či předškolním
zařízením a rodiči

Spokojenost
a radost
ve škole/školce

Škola, předškolní
vzdělávání, učení se
a duševní pohoda

Pokroky v učení

Škola, předškolní
vzdělávání, učení se
a duševní pohoda

Soulad mezi domovem a školou/předškolním zařízením v názorech na vzdělávání

Škola, předškolní
vzdělávání, učení se
a duševní pohoda

Diskutujte o situaci a atmosféře
a emocích s ní spojených

Domácí úkoly

Škola, předškolní
vzdělávání, učení se
a duševní pohoda

Diskutujte o situaci a atmosféře
a emocích s ní spojených

Přestávky a přesuny

Soulad mezi domovem a školou/ předškolním zařízením v názorech na vzdělávání

Pokroky v učení

Diskutujte o situaci a atmosféře
a emocích s ní spojených

Přestávky a přesuny

Diskutujte o situaci a atmosféře
a emocích s ní spojených

Domácí úkoly

Škola, předškolní
vzdělávání, učení se
a duševní pohoda

Diskutujte o situaci a atmosféře
a emocích s ní spojených

Hodiny (výuka)

Škola, předškolní
vzdělávání, učení se
a duševní pohoda

Diskutujte o situaci a atmosféře
a emocích s ní spojených

Absence a pozdní příchody

VOLNÝ ČAS

Volný čas

Smysluplné trávení volného času

Škola, předškolní
vzdělávání, učení se
a duševní pohoda

Diskutujte o situaci a atmosféře
a emocích s ní spojených

Absence a pozdní příchody

Škola, předškolní
vzdělávání, učení se
a duševní pohoda

Diskutujte o situaci a atmosféře
a emocích s ní spojených

Hodiny (výuka)

Volný čas

Smysluplné trávení volného času

VOLNÝ ČAS

Volný čas

Komunikace a dohoda
ohledně volnočasových
aktivit a procházek
(např. večerka)

Volný čas

Cvičení
a venkovní aktivity

Volný čas

Zdroje podpory

Volný čas

Sounáležitosti rodiny

Volný čas

Cvičení
a venkovní aktivity

Volný čas

Komunikace a
dohoda ohledně
volnočasových
aktivit a procházek
(např. večerka)

Volný čas

Sounáležitosti
rodiny

Volný čas

Zdroje podpory

Volný čas

Společná hra a čas
strávený se sourozenci

RODIČOVSTVÍ
A DOMOV

Rodičovství
a domov

Rodičovství

Rodičovství
a domov

Schopnost spolupráce
ve výchově

RODIČOVSTVÍ A DOMOV

Volný čas

Společná hra a čas strávený se sourozenci

Rodičovství
a domov

Schopnost spolupráce ve výchově

Rodičovství
a domov

Rodičovství

Pocity z rodičovství ve vztahu ke konkrétnímu dítěti

Interakce mezi rodiči a dítětem

Domácnost a péče o děti, rozdělení domácích povinností

Finance, hranice a stres

Interakce
mezi rodiči
a dítětem

Pocity
z rodičovství
ve vztahu
ke konkrétnímu
dítěti

Finance,
hranice a stres

Domácnost
a péče o děti,
rozdělení domácích
povinností

Vztah,
spokojenost a radost
ze společného života

Podpora z okolí
a ze služeb

Duševní pohoda
druhého rodiče

Praktická pomoc od
přátel nebo příbuzných

Podpora z okolí
a ze služeb

Vztah,
spokojenost
a radost
ze společného
života

Praktická pomoc
od přátel nebo
příbuzných

Duševní pohoda
druhého rodiče

Rodičovství
a domov

Vzájemná podpora
mezi rodiči

Rodičovství
a domov

Duševní pohoda, zdraví
a odpočinek rodičů

Rodičovství
a domov

Vztah dítěte/
dospívajícího
k dalším dospělým

Pracovní život

Hledání práce
a zaměstnání

Rodičovství
a domov

Duševní pohoda,
zdraví a odpočinek
rodičů

Rodičovství
a domov

Vzájemná podpora
mezi rodiči

Pracovní život

Hledání práce
a zaměstnání

Rodičovství
a domov

Vztah dítěte/
dospívajícího
k dalším dospělým

Pracovní život

Význam práce

Pracovní život

Pracovní režim

Pracovní život

Spolužáci a kolegové

Pracovní život

Plány do budoucna

Pracovní život

Pracovní režim

Pracovní život

Význam práce

Pracovní život

Plány
do budoucna

Pracovní život

Spolužáci
a kolegové

